

Hjørring, 4. Oktbr.

Fundet Skelet.

Hovedet sat paa en Stage.

Hjørrings gamle Rettersted.

Er det Morten Bisp?

Nogle Vejarbejdere under Ledelse af Assistent Cand. polyt Krese fandt i Gaar paa Mads Chr. Larsens Ejendom i Hjørring Bjerge et Mands-Skelet. Hovedet var skilt fra Kroppen. Et mægtigt Spiger var drevet gennem Hjerneskillen ned gennem Ganen og Halshvirvlen, og derefter ned i en 5 Tommer tyk Træstage, i hvilken Spigeret var rustet fast. Dettets store, flade Hoved var rammet tæt ned Mod Skelettets Isse.

Cand. Krese sørgede for, at det interessante Fund meldtes til Politiet og til Musæets Leder, Lønborg-Friis. I Formiddags afholdt Politiet Forhør paa Stedet. Distriktslægen erklærede, at det fundne Skelet var en Mandsperson og tilføjede smilende, at han med Sikkerhed kunde konstatere, at Døden for længst var indtraadt. Derimod er det ikke muligt at konstatere Dødsårsagen. Lønborg-Friis kunde som Tandlæge konstatere, at Afdøde har været en mand paa om ved fyrretyve Aar. Som Musæet sagkyndige paaviste han, at en Vesteknap, der fandtes ved Skelettet, er af de ejendommelige Benknapper med Metaløje, som Almuem brugte i Aarhundredets Begyndelse.

Bakken, hvor Skelettet fandtes, er Hjørrings gamle Rettersted.

Den laa tæt ved Hulvejen, der førte til Skagen, Vejfarende kunde saaledes være Vidne til, at Vendsyssel ingenlunde laa Nord for Lov og Ret, men at Øvrigheden tvertimod plejede begge Dele paa værdig Maade, til Opbyggelse for de Retfærdige, men til Skræk og Advarsel for alle Ligesindede.

Et Rygte fortalte strax, at Skelettet maatte være af "Morten Bisp", en mand fra Børglum, der om ved 1820 blev halshugget paa nævnte Plads. Enkelte gamle Folk, f. Ex. afdøde Tøffelmager Spæhr, havde set Henrettelsen og skildrede den med levende Farver.

Bemeldte "Morten Bisp" havde forsøgt ved Gift at tage Livet af sin Kone. "Giften" havde ganske vist ikke virket, ikke en Gang saa meget, at hans i alle Maader bedre Halvdel havde faaet ondt i Maven.

Men det hjalp ikke Morten. Han blev ved Børglum Herreds Ret dømt til at lade Livet for Øxen. At faa Hovedet kappet af med Sværd, var nemlig en Naadesbevisning, der kun indrømmedes Militærpersoner af Rang. Efter Eksekutionen skulde hans Hoved sættes paa en Stang og hans Legeme klæde Stejle og Hjul.

I den høje Øvrigheds paasyn og med Pastor Gyntelberg som Sjælesørger blev Morten halshugget og Hovedet holdt op for Mængden.

Men næppe var dette sket, før en stor Skare ældre Koner trængte sig frem, forbi den fra Aalborg sendte Militærvagt. Konerne havde Krukker og Skaale med

for at opfange Forbryderens Blod. Dette skulde nemlig være "godt" for mange Sygdomme, navnlig Epilepsi. Hovedet blev derefter sat paa en Stage. Ikke saaledes, at en spids Stang blev stukket op gennem Halsen, med ved, at et dertil smedet Kæmpespiger blev hugget gennem Hjernen ned i den 4 - 5 Alen (2,5 - 3 m) høje Stang, der rejstes paa Retterstedet. Ved Siden af lagdes Legemet paa Hjulet, der var spigret til den ligeledes 4 - 5 Alen høje Stejlestang.

Dette Apparat stod paa Bakken nord for Byen lige til det raadnede. Og Folk holdt ikke af at gaa der forbi ved Natte-tid; thi det hed sig, at det "spøgte" fælt, og at Forbryder-Hovederne, der sad paa Stagerne, spillede med tungen, naar Maa-nens koglende Straaler legede om deres blege forvredne Træk.

Det er imidlertid afgjort, at "Morten Bisp"s Familie underhaanden fik et Vink om, at Øvrigheden vilde lukke Øjnene til, hvis den ved Nattetide vilde hente Liget og Hovedet.

Det gjorde Slægten. Den begravede den Afdøde paa en Kirkegaard på Løkkensanten. Og deraf véd man, at det i k k e kan være Morten Bisps hoved, man har for sig.

At det har været en henrettet bekræftes ikke blot af de Omstændigheder, under hvilke man fandt Skelettet. Den lave, stærkt tilbageløbende Pande røber tydeligt nok den udprægede Forbrydertype.